

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:

Egész évre 12 ft, félfévre 6 ft, évfolyamra 3 ft o. é.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz. Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 1-ször 7 kr. 2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s egyszeri beállítás után 30 kr. bélyegdíj. — Hirdetések felvételnek: Helyben: a kiadó-hivatalban és Demjén László könyvkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (király-utca 60. sz.) Bécsben: Haasenstein és Vogler-nél (Neuer-Markt 11. sz.) Oppelik Alajosnál (Wollzeile 22. sz.) Rudolf Mosse off. Zeitungs-Agent

Nyitási cikkek: sorát után 20 kr. előleg beküldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. — Előfizetések s hirdetési díjak a vidékről a szerkesztőséghez, helyben a kiadó-hivatalhoz küldendők be.

Lapszemle.

A „Reform“ nem teszi fel az osztrák miniszterelnökről azon „szemtelenséget“ vagy „ostobaságot“, hogy Horvátországba izgató agenseket küldene. Ez csak azon német lapok idéltén taktikája, melyek magok megfélemlítve levén a kormányelnök ügyes eljárása által, e félelmet ránk is átszármatlan akarják, mintha a iajthántuli foederalistikus mozgalmak nálunk is nemzetiségi surlódásokat idéznének elő, s gr. Andrassy-befolyását gyengíték. Mi a kiegyezés által nem törekedtünk suprematúra, csak egyenjogúságra, ez meglelt, — a lajthántuli válságok a mi beavatkozásunkat nem igénylik s arra jogunk nincs, hogy az önmagában fen nem állható ottani állapotok támogatását magunkra vegyük, viszont Magyarországban, — a szilárdabb állammag meg van azon sulya a két monarchiában, hogy alkotmányos jogait megóvja; lehetetlen, hogy az osztrák miniszterelnök ezt be ne látna, s a fejedelem ünnepélyesen kifejezett akaratára ellen bujtogatásokhoz folyamodnék, annál is inkább, mert a sikerelenség ez irányban világos és Hohenwarthot, a mint nem volt helyes működése kezdetén kicsinyelni, úgy nem helyes most annyira tulbecsülni, mintha egy csapással még az absolutismust is képes lenne a monarchiákban érvényre juttatni. Gr. Andrassyról sem lehet feltenni, hogy minden körülményt ne ismerne, s latba ne vetne, Magyarország miniszterelnöke bizonyára tudja, miért nézi passiv nyugalommal a dolgok menetét.

A „P. Lloyd“ szerint Lajtán tul a zavar egyre veszélyesebb jellegűt ölt, a pártok fanatizmusa nő, s a kormány még mindig késik programját a választók elé terjeszteni, noha a tartományi gyűlések feloszlását csak ez esetben lehetne indokolt és jogos rendszabálynak tekinteni. Ebből sejtethető, hogy a kormány még most sem talál fel szilárd alapot az alkudozásokra, hanem csak egyik kísérletből a másikba ragadtatik, a midőn természetesen a kormány-programm előterjesztése önvádhoz hasonlítana. Miként a Magyarországi kiegyezésnél a magyar alkotmány szolgált alapul, úgy Lajtán tul is csak az alkotmány, a jogfolytonosság alapján történhetnek az alkudozások, de nem elég, ha az alkotmányt forma szerint tiszteljük, hanem anyagilag is ragaszkodni kell annak elveihez, tartalmához. Ha a kormány — ugymond — békeszerződésnek tekinti a kiegyezést, úgy nagy hibát követett el, midőn csak egy párttal lépett alkudozásokba, mert a békeszerződéshez valamennyi párt közreműködése kívánatik, ha nem akarják, hogy az alkotmány revisiója annak megdöntését idézze elő. A mi a német alkotmánypártot illeti, ez jelszavul fogadta el az alkotmány védését a nemzetiségek reakciója ellen; ez általában csak helyeselné lehet, de ne felejtse, miszerint a mostani zavarból csak úgy van menekülés, ha oly párt létezik, mely korántsem nemzetiségi gyűlöletből, hanem csak akkor tagadja meg az engedményeket, ha azok az állam jólétével ellenkeznek. A decemberi alkotmány nem bizonyult elegendőnek a partikularizmus sötét szellemének elfojtására, ennek az alkotmány ellen-ségeinek kibékítésére czélzó módosítása tehát épp oly kívánatos, mint a reakció nyílt s alattomos támadásainak visszautasítása.

Jó rendben van minden?!

(Brr.) Nem rég még aggodalommal tekintett a magyar journalista is Gastein felé; ma olyan híreket olvasunk a császár-találka eredményeiről, melyekből, egy jó adag optimizmussal azt lehetne kibetűzni, hogy minden jó rendben van.

A „Pesti Napló“ bécsi levelezője ugyan is bevallja, hogy nem tudja mi történt Gasteinban, de azért az illetékes beavatott körök hangulatáról azt írja:

„hogy a gasteini találkozás pozitív eredménye felül halad minden várakozást, melyet ez eseményhez fűzni lehetett; s

hogy mindkét részről teljes őszinteséggel léptek fel egymással szemben, mit sem hallgatva el abból a mi a keserű visszaemlékezéseket feljújthatná, megzavarva esetleg az elért jó egyetértést.

Erre a közlésre azt kérdehetők: ha oly egyszerű pozitív eredmény éretelt el és akkora vala a kölcsönös őszinteség, miért nem szívárgott ki semmi e béke-korszakot alkotó megbeszélésekből, melyeket mint mondják Bismarck ép úgy, mint Beust papírra tettek, hogy jövőre szerződés-kötési beces anyag gyanánt használhassák azokat.

Mondják, hogy e megvitott vázlatos pontozatok arra vonatkoznak, hogy az osztrák-magyar és a német birodalom államferháli minden a két birodalom érdekeit illető külpolitikai kérdésben egyetértenek.

Mások meg azt emlegetik, hogy meg is köttetett a szövetség és pedig nemcsak Németország és a mi monarchiánk közt, hanem szerződő felek lennének még Italia, Holland, Dánia, Svéd- és Norvégország is; így kész lenne egy nagy mozaik közép-európai coalitio, mely adandó alkalommal falhoz szoríthatná a baráti körből kihagyott Orosz- és Franciaországot.

Ez a sokfejú szövetség, kivált ha még a döntő percz előtt Angliát is oldalára vonhatná — ha t. i. e coalitio maga is létezik — egy időre békét is dictálhatna

Európára. Hanem biz azért nincs jó rendben minden, legalább így látjuk ezt, ha észak- és nyugatra tekintünk.

Oroszországban, Nagy Poroszország és csak imént csókos barátja körében mind inkább erősödik a gyanu, a gyűlölet a németek ellen; különösen az ultra-osztrák lapok járnak e nyilatkozatokkal elől.

A „Golos“, ez a nagy befolyású és tekintélyű orosz lap csakugyan neki ront a porosz politikának, s annak perfride voltát kirívó színekkel festi, teszi pedig ezt ép azon pillanatban, midőn e politika ép szövetségesek szerzésére indult ki.

A „Golos“ szerint Poroszország mindannyiszor biztos szövetséges keresett, valahányszor hadat akart viselni; hanem mindig fel is adta a szövetséget, mihelyt harcai vállalatát szerencsésen hefejezte. A dán háboru előtt Ausztria, — az osztrák háboru előtt Italia szövetségét biztosítá magának, — a francia háboru pedig mielőtt megkezdé Oroszországgal szövetkezett; — most pedig ott áll, hogy ismét Ausztriával fogjon kezet, mely fellépés ép úgy Orosz-, mint Olaszország ellen van intézve. A szövetség czélja lenne: küzdeni a panszlavismus ellen s Italiában helyreállítani az 1859. előtti állapotot.

Ebből a hangból az tűnik ki, hogy a hosszab ideig elballgatott orosz chauvinisták, úgy fuvnak bele a harci riadóba, hogy az esetleges német-magyar-osztrák szövetséget a szláv és román fajok ellen intézettnek tüntessék fel; a minthogy a „Golos“ ép ez értelemben hívja fel a többi európai államokat, alakítsanak egy „általános biztosító ligát“ a porosz politika ellen.

Elértünk volna tehát ismét oda, hogy észak és nyugot neheztelését vontuk magunkra, mert a francia lapok se jó szemmel nézik a Gasteinban játszott barátságosdít.

A németek ezt szintugy érzik, s a porosz félhivatalosak már a német haderő minél nagyobb mérvben való szaporítását emlegetik, javallják. Okul azt hozzák fel, hogy ha a francia nemzetgyűlés elfogadja az általános védkötelezettség elvét, megtestesítő törvényt, ezáltal a francia quasi-honvédségben 8 egész korosztállyal lesz több, mint a németben, mert a francziák 20—40 évig fognak fegyver alá állítatni, míg a németeknél e kötelezettség a Landwehrnél ma nagyobbára csak a 32. évig terjed; ezért azt sürgetik a német lapok, hogy a német haderők egyensulya e részben is üttessék helyre mihamarabb.

Állandó békebiztosításról beszélnek, ezért találkoznak, ezért egyezkednek s a vége: katonaszaporítás, fegyverelés!

Hanem, a mint a „Verité“ hangsulyozza, van Franciaországnak egy fegyvere, a melyet ellensúlyozni vajmi ndhéz lesz bárki másnak, még a porosznak is — és ez: a forradalom; ez által fog a francia revancheot venni, de békés uton — ugymond — 1789. csak a művet kezdte meg: a polgári elem trónra jutására adott jelt. Az eszme bejárta egész Európát; most azonban a nép uralmának forradalma fog inauguráltatni, s midőn ennek korszaka megnyílt s vezéreszméje megtestesült — akkor üt a Poroszországon veendő boszu órája.

Ezek az orosz és francia hangok nem igen hangzanak úgy, mintha minden jó rendben lenne. Ne örüljünk tehát igen korán annak, ha netalán Gasteinban némi felülmulhatlan pourparler-es eredmények is érettek el; vigyázzunk, nehogy ott tegyenek bünbakká, hol az állandó béke műven vélnék némelyek dolgozni, — mert arra a hírhedt őszinteségre nem sokat lehet adni, még kevesebbet építeni — egyszer már megittuk a levét. Videant Consules. . .

Báznáról.

A „Herm. Ztg.“-ban olvassuk, hogy a lapunk 85-ik számában közreadott levél folytán a királyi biztosság rendelkezett a megyesi tanácsnak az utak javítását, a fürdőorvos gyakoribb látogatását és a fürdőfelügyeletet illetőleg. Ennek folytán most azon három napon, midőn a fürdőorvos nem szokott Báznán megjelenni, a városi és széki physicus teendőt látogatásokat, s így mindennap van kihez fordulni a szenvedő betegeknek. Az utakat azonban csak a jó idő tette járhatóbbá, mert egyszerűen arra szorítottak az illető hatóságok, hogy a mély vágásokat kapával behányatták, így meg a legelső nagyobb esőre ismét járhatlanná válhatik. A fürdőfelügyelőt a sürgetés daczára maig sem látták Báznán, s így a vendégek sok visszaélésnek vannak kitéve bérlo és a tulajdonosok részéről, továbbá éjszaka is olyan lármás mulatságokat tartanak az egészségesek, hogy a betegek késő éjjel sem alhatnak, nyugtathnak miattok, s nincs ki rendet csináljon. A fürdőtakasát felszedő községi jegyzőnél, kit a fürdőfelügyelő helyettesének mondanak — hiába panasználának a vendégek, mert ez azon mit sem segíthet. A báznai új levél írója szükségesnek vélné, ha a Medgyesről Báznába vezető utak ősztel jól helyre állítatnának; is Báznna fürdőfelügyelőjét a vendégek nemcsak nevével ismernék, hanem állandólag a fürdőn laktak, vagy legalább minden három napon azt megtekintené. A fürdőorvosra nézve elegendőnek tartja azt, hogy az ottani vizeket alaposan ismerő Dr. Fabini heten-

ként 2—3-or ottan megjelenik; egy ifju tapasztalatlan orvossal nem lenne segítve, ha mindjárt állandóan a fürdőn is laktak. A betegek érdeke kívánja végül azt, hogy a Medgyesről Báznára vezető út jó legyen, s a kormány nagy hálára köteleznék az itt üdülést kereső betegeket, ha a Medgyesről Báznára vezető út jó karba helyezését egész erőlyvel megrendelne. Ezeket írja egy „örög fürdővendég“, felkérve lapunkat közleménye átvetelére, mit kivonatlag im teljesítünk is.

A „Kol. Közl.“ eredeti távsürgőnye.

Bécs. Egy császári leiratot várnak Hohenwarthoz intézve, mely azon eredményt reméli, hogy minden osztrák nép közte a német is kezet nyujtanak a kiegyezésre. A két császár sept. 7-kén találkozik ismét Salzburgban.

Prága. A Landtag megnyitja után egy német-cseh gyűlés lesz, hol valamennyi német solidaritását proclamálnak.

Lemberg. A „Gaz. Narod“ azt állítja, hogy a csehek nem mennek a Reichsrathba. Regnicolaris deputatioi a Reichsrathnak és Landtagnak fognak a kiegyezés felett tanácskozni.

Bukurest. Az orosz kormány alkudozik az ittenivel a jassy-ungeni-i vasut kiépítését illetőleg, hossza 20 kilometer lenne.

Törvényhatósági szabályrendelet,

az udvarhelyszéki tisztikar, a segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet létszámáról, hatásköréről, a munka elosztásáról, a fizetések mennyiségéről és a napi-díjak fokozatáról.

(Folytatás.)

G) Mérnök. 49. §. A mérnök a törvényhatósági építkezések vezetője; mint ilyen a) a törvényhatósági biztosság, és az alkirálybíró felhívására a czéllavott középítkezésekre tervek és költségvetéseket, általában műszaki munkálatokat készít s a középítkezések végrehajtását felügyeli; b) a bevégzett építkezések megvizsgálja s a vizsgálat eredményéről az alkirálybíróval véleményes jelentést tesz; c) a közmunkaerő összeírása, és arányos felosztása s az évi közmunka szükséglet és költségvetés megállapítása tekintetéből a közigazgatási év kezdetére tervjavaslatot dolgoz ki s azt az alkirálybíróval előterjeszti; d) a közmunka tartozás igazságos és czél szerű kiszolgáltatását ellenőrzi s a szempontról szükségelt mintázatok kiállítását tekintetéből az alkirálybíróval javaslatot tesz; e) a törvényhatósági utvonulatok évenként rendszerint kétszer t. i. őszszel és tavasszal, rendkívüli vizáradások esetében pedig többször is megvizsgálja, s az eredményről az alkirálybíróhoz részletes és véleményes jelentést intéz.

50. §. A mérnök az általa vezetett építkezések tekintetében a törvényhatóságok felelős s a késedelem által vagy más módon okozott károkért teljes kártalanítással tartozik.

51. §. A hozzá utasított ügyekről j. könyvet vezet. **H) Erdész.** 52. §. Az erdősz. az 1852. évi erdő-törvény és a létező erdőszabályok megtartását ellenőrzi, s a tudomására jutott kihágásokról az illetékes dullónak azonnal jelentést tesz.

53. §. A községi erdőket a lehetőségig legalább minden két év alatt egyszer megvizsgálja, s tapasztalatairól az alkirálybíróval véleményes jelentést terjeszt elől.

54. §. A dullók segélyével oda működik, hogy minden egyes községben az erdő-törvény intézkedéseinek megfelelő czél szerű erdő gazdászati rendszabályok alkotassanak.

55. §. Erdőkárok felvételé s megbecslésénél törvényes szakértő s szemlére alapított véleménye teljes bizonyítékot képez.

I) Levéltárnok. 56. §. A levéltárnok örökös a törvényhatósági levéltár felett s azt rendben tartja és kezeli, vagy is az ügyleti jegyzőkönyvhez érkezett iratokat az igató kívánatára az előadatokkal felszereli, az ellátott és már kiadványozott ügydarabokat átveszi, az ugyanazon tárgyra tartozókat irajjegyzék mellett egy csomagban összefoglalja, a levéltári sorkönyvbe bevezeti s illető helyére berendezi.

57. §. Az alkirálybíró és a jegyzők kívánatára az egyik vagy másik csomagot vagy ügydarabot a levéltárban felkeresi és jegyzék mellett átadja; azoknak a használat után leendő pontos visszazolgáltatása tekintetéből örökös, s visszaadás után szokott helyére berendezi.

58. §. A levéltár a kezelés könnyítése tekintetéből a következő osztályzatok szerint rendeztetik be: I. Osztály. A törvényhatósági biztosság, az állandó biztosság, a fegyelmi, igazoló és bíráló választmányok és a számmoltató szék iratai és jegyzőkönyvei; a pénztári vizsgálatokra vonatkozó jegyzőkönyvek, s minden a tisztikar személyzetét érdeklő személyes ügyekre tartozó iratok s jegyzőkönyvek. II. Osztály. A katonai ügyre s az ujonc-

állításra tartozó iratok. III. Osztály. A középítkezéseket tárgyazó ügyiratok. IV. Osztály. Az alkirálybíró által másodhatóságilag tárgyalat ügyekre vonatkozó iratok. V. Osztály. Vegyes tartalom iratok.

59. §. A levéltárilag kezelendő ügydarabokról „sorkönyv“ vezetetik; melybe az átvételkor a darab igatói, osztályzati és folyószáma beíratik, s ez utóbbi magára a darabra is feljegyzetetik.

60. §. A magánosok által megörzés végett letéteményezett iratokról az okmány minőségét, a letévő nevét és a letévő idejét magában foglaló elküülnített jegyzék vezetetik.

61. §. A levéltárban levő közokmányok az alkirálybírótól kinyert előleges engedély folytán a levéltárnok felügyelete mellett, a szokásos hivatali órákban, bárki által is megtekinthetők.

62. §. Magánfelek az őket érdeklő ügydarabokat az alkirálybíró engedélye folytán levéltárnoki felügyelet mellett eredetiben megtekinthetik, s azokból másolatokat is vehetnek. A másolatokat — egységessé szerinti és ennek létre nem jöhetése esetében az alkirálybíró által meghatározandó mérsékelt díjak mellett — a levéltárnok készíti el, hitelesíti és adja ki.

63. §. A levéltári iratoknak a levéltár helyiségeiből való elvitele, kivéve a hivatalos használat esetét, semmi szin alatt sem engedtetik meg.

64. §. A levéltárnok a törvényhatóság székházában állandó lakással bírva, köteles az épületekre, irodai s más eszközökre és butorokra felügyelni, azokról leltárt készíteni, s hiánylat és romlás esetében a beszerzés illettőleg a kijavítás elintézésé tekintetéből az alkirálybíróhoz előterjesztéseket tenni.

65. §. Az árvaszéki ügyiratok levéltári kezelése a törvényhatósági levéltár többi részétől elküülnítetten az árvaszéki jegyző által eszközöltetik. (Foly. köv.)

Francia nemzetgyűlés.

Versailles, aug. 24. (A nemzetgyűlés ülése.) Folytatják a postai vitelbér felemelésére vonatkozó tjavaslatot. Wolowskinak levelezési lapok behozatala iránti indítványa elvetetett, és az egész tjavaslat elfogadott. Erre a nemzetörség feloszlására vonatkozó tjavaslat került tárgyalás alá.

Thiers beszédében kinyilatkoztatja, hogy beleegyeznek ugyan némely nemzetörség feloszlásába, mind a mellett ellenzi az összes nemzetörségnek azonnali feloszlását. Thiers kárhoztatja ezen rendszabályt, mint erőszakos és helytelen és mint olyan, mely a kormány azon kötelességével, hogy mérsékeltlen és méltányosan járjon el, nem egyeztethető meg.

Nem az összes nemzetörség érdemi meg az annak tett szemrehányást. Thiers úgy véli, ujra kellene azokat szervezni, nem feloszlítani. Thiers visszautasítja a rögtöni cselekvés kötelességét, és a végrehajto hatalom számára veszi igénybe azon jogot, hogy az időt erre megválassza.

A közbeszólásokra válaszolva, ezeket mondja Thiers: Azt hiszem, a nemzetgyűlés bizalma megrendült; én ismerem azon elhatározást, melyet a nemzetgyűlés szíjútéka reám ruházott. Nekem nincs több mondanivalóm. (Élénk mozgás.)

Pelissier tbnok, mint a kisebbségi biztomány tagja, vitatja a rögtöni feloszlás opportunusitását és eszélyességét. Jelzi a lefegyverzés veszélyeit, melyek a válságot siettetnének, és az országban új harcot idézhetnének elől.

Vicomte Demeaux a jobboldal által nagy tetszéssel fogadott beszédet tartott, mely azonban a baloldal által többször félbeszakasztott. Szónok azt állítja, hogy a nemzetörségi intézmény fenntartása a szavazási jognak szabad gyakorlatával nem egyeztethető össze.

Szónok kimutatja, hogy a nemzetörség az ország számára és kifelé nem képez hatalmat; annak azonnali feloszlását kívánja; a halasztásnak erősen ellene van.

Ducrot tbnok következő módosítványt ad be: A nemzetörség lassankint és a hadsereg újraszervezésének előhaladási mérve szerint Franciaország összes községeiben feloszlattatik. Ezen műveletet a kormány saját felölőssége mellett, a legrövidebb idő alatt végrehajtandja. A részletes vitában ezen indítvány 488 szóval 154 ellen elfogadott.

Páris, aug. 24. (Részletesebb közlés Thiers beszédéről.) Thiers továbbá cselekvési szabadságot kíván a kormány számára, és azon időnek megszabhatóságát, midőn a nemzetörség feloszlalandó lesz. Annyi lenne, mint az országot felriasztani, ha a kormányt rögtöni eljárásra akarnák kötelezni.

A jobboldal által kifejezett aggodalmakra azt válaszolja Thiers, hogy becsületszavával kezkesedik az anyagi rend fenntartásért. A hadsereg szelleme kitünő. Minden nagy városban erős helyörség van. A kormány módokkal bír és el van határozva, a rend bármely megzavarásának kiserletét elnyomni.

Azonban fontos dolog, a legesekélyebb rendezavrást is kikerülni, mert ez a hitelt fogná károsítani. Ezen szempontból nem fogadhatja el az indítványozott erőszakos önkényes eljárást. De midőn az anyagi rend megzavarásának lehetősége elhárítatik, az erkölcsi zavarok

kat kénytelen fájlalni, melyek a szenvedélyek és párt-
szakadások által idéztettek elő.

A jobboldal által gyakran félbeszakítva, annak
lármája lecsillapultával így végzé Thiers beszédét: Való,
hogy némely pontra nézve nem vagyok egyetértésben a
nemzeti gyűléssel; azonban nem lehetek hízelgő; én kény-
telen vagyok meggyőződésemet nyíltan kimondani.

A kamara egy bizonyos pártjának felkiáltása sze-
rint attól kell félnem, hogy a bennem előbb helyezett
bizalom megrendült. Én tudom azon elhatározást, melyet
nekem a látvány nyújtott, melyen jelen voltam. A gyű-
lekezeten több mondanivalóm nincs.

Thiers beszédét a baloldal nagy tetszéssel fogadta,
mire több percig tartó zajos mozgalom következett.

A védműveletek kérdése Olasz- országban.

Mi azokkal tartunk, a kik nem hisznek egy közeli
háború eshetőségében, írja a milanoi „Pungolo“ f. hó
19-éről. Nézetünk szerint Európa békéje nem fog egy-
hamar megzavartatni, s az egyetlen hatalom, mely kész
lenne ismét megfújni a harci kürtöt, nem képes erre és
nem is lesz képes hosszabb időn át. Megengedjük, hogy
mindez csak fegyvernyugvás, de mindenesetre olyan
fegyvernyugvás, mely magába zárja a béke minden elő-
nyeit és jótéteményeit különösen Olaszországra nézve,
melynek minden más államok felett szüksége van rá,
hogy lételet szilárdítsa.

De nyugalomnak és békének háttérbe kell szo-
rulni véleményünk szerint egy életbevágó és abszolút
szükséglet előtt, mely abban áll, hogy fegyverben ma-
radjunk s inkább mint valaha igyekezzünk rendbehozni
haderónkat, hogy megmutassuk, miszerint el vagyunk
határozva s képesek is vagyunk bármely megtámadást
visszaverni.

Azoknak, kik rettegnek a háborútól, annak eshe-
tőségeitől és a vele járó áldozatoktól, csak egyetlen
móddal van remegő lelküket megnyugtani, az t. i., hogy
miként mi e pillanatban tesszük s a jövőben szakadat-
lanul tenni fogjuk, kérjük a kormányt: tartsa fegyverben
a nemzetet készen minden előre nem látható esetre.

Tudjuk, hogy a tekintélyes és szakemberekből
álló technikai bizottságokban, az államerődítésekre vo-
natkozó munkálatok erősen folynak, sőt talán már be
is fejeztettek. Nem akarjuk hivatlan kezekkel fellebbe-
teni a fátlyot, mely jelenleg azon terveket takarja, a
melyeknek megvitására a parlament rövid időn egybe
fog hivatni, azonban úgy hisszük, legkevésbé sem köve-
tünk el indiscretiót, ha kijelentjük, hogy az e célra elő-
irányított összeg 160 millió liralán nem tesz többet, mi
valóban oly csekélység, miszerint még azok előtt sem
tűnhet fel túlságosan nagy, a kik az állam szükségle-
teit a közkinccsár korlátolt erőihez szeretik mérni.

A honvédelem terveinek megvizsgálására kiküldött
bizottságok a legbiztosabb és legerősebb rendszabá-
lyokat hozzák javaslatba s a szükséges költségeket több
jövő évi budget között egyenlően kívánják felosztani;
vannak azonban, a kik a technikai kivitel lehetetlennek
tartják, ezek mellett harmadik pártul lép fel a kormány,
mely legjobban ismerve a körülményeket, az ország
helyzetét s annak viszonyait a külfölddel, — csak bizo-
nyos ponton igyekszik megkezdni és siettetni a véd-
munkálatokat, egyebütt pedig későbbi időre halasztani az
eszközlethe vételeit.

És itt egy fontos kérdés lép előtérbe, a melyre
nézve bizonyosan szét fognak ágazni a vélemények. E
kérdés inkább politikai mint technikai szempontból bír
jelentőséggel s így azokat is érdekelni fogja, a kiket az
eddiggi katonai bizottságok értekezései közömbösen hagy-
tak. S e kérdés nem más, mint, hogy megkelljen-e erő-
díteni Rómát vagy nem? A fővárossal kell-e megkezdni
a védelmi műveleteket.

Mi a történelem s a közelmúlt tanulságára támasz-
kodva terhesnek, szükségtelennek, sőt talán veszélyes-
nek is tartjuk általában a fővárosok megerősítését. Van-
nak védelmek, melyek igen sokba kerülnek anélkül, hogy
előnyvel járnának; midőn az ellenség már a város falai
alatt van, mely a nemzeti élet központja, midőn a kor-
mány vesztélyben van s a parlament átköltözni kénytelen:
el lehet bátran mondani, hogy minden elvesztett s nem
marad egyéb hátra, mint becsülettel elesni, az ily elesés
azonban mindenkor végzeteljes.

Továbbá a fővárosban, a hol összpontosul a poli-
tikai élet minden kérdésével, minden tussával, minden
szenvedélyével együtt, a népet lehetetlen békében tartani
a bombák zajában, a közép felzendül a katonaság s a
kormány ellen s így paralyzálja a védelmet. Nem aka-
runk e tekintetben Párisra hivatkozni, nehogy a körü-
lmények hirtelenes természetét, az ottani sajátosság han-
gulatot és szokásokat hozzák fel ellenrűl ellenünk s
csak Bécsert említsük fel, hol a kormánynak, midőn 1866-
ban a poroszok már a főváros alatt állottak, komolyan
kellett felnie attól, hogy a bécsiek látván a megkezdett
védelmi munkálatokat fel fognak lázadni ellene. Ez
argumentumok tehát azon nézetben erősíthetnek meg
bennünket, hogy Róma megerősítése haszontalan és ve-
szélyes dolog.

Mindez argumentumokat azonban egyedül azért
hoztuk fel, hogy kimutassuk, mennyire háttérbe kell
szorulni az okoskodásoknak, melyek Róma véde-
lenül hagyása mellett harcolnak, más sokkal fontosabb
politikai kérdések előtt.

Ha valamely hatalmasság ugyanis közelebb meg-
támadna bennünket, nem tehetné azt azon nyílt prog-
rammal, hogy Olaszországot meghódítsa avagy feldara-
bolja, ezt meg nem engedné a korszellem, meg nem
engedné Európa, a megtámadás tehát csak vallási indok-
ból történhetné s bármely hadsereg emelne fegyvert
ellenünk, harcziállása nem lehetne más, mint: Róma s
első és főcélja lenne megfosztani bennünket főváro-
sunktól.

E szerint míg a meg nem erősített Róma rövidde
és könnyűvé tenné bármely ellenséges hadsereg műve-
letét, a hatalmas erődökkel el látandó örökváros gondol-
kodóba ejtne akármely hatalmat. — Róma fekvése
erődítési szempontból a legelőnyösebb s a katonai bi-
zottság jelentése szerint egy év alatt teljes védállapotha
lehetne helyezni.

KÜLFÖLDI HIREK.

Páris, aug. 25. Thiers tegnapi beszéde után le-
mondását írta meg, melyet azonban a képviselők kiragad-
tak kezéből. A „Siécle“ közli Faidherbenek képviselői
lemondását, melyben a képviselőt magatartása megrova-
tik. A képviselőház 503 szoval 133 ellen elfogadta a
nemzetország felosztására vonatkozó törvényjavaslatot.
A belügyminiszter felosztást az Elsass s Lotharing fel-
szabadítására alakult szövetséget. Dönhof gróf Gastein-

ből fontos sürgönyöket hozott, melyek a porosz sereg
kivonulására, vonatkoznak.

Gasteinből jelentik, hogy Bismarck mégis az északi
tengerhez megy fürdőhasználat végett. Manteuffel tábor-
nok pedig Franciaországból néhány nap múlva Gastein-
ba fog érkezni francia ügyekben. — A „Presse“ leve-
lezőjének állítása szerint az értekezletek nem vonatko-
znak egy francia-orosz-ellenes háborúra, hanem az In-
ternationale és a socialistikus mozgalmak elleni
eljárás.

Róma, aug. 24. Tegnap több egyén a Minervatér-
ren összecsuódiult, s a nemzetország felszólítására szétmen-
tek ugyan, de a rendőrségi palota előtt újból összegyűl-
tek s egy elfogott egyén szabadon bocsátását követelték.
A rendőrség, katonaság által támogatva, ellenszengve a
támadó néptömegnek és több elfogást eszközölt. Ez al-
kalommal egy egyén megülett és kettő megsebesült. A
tüntetés jelentéktelen volt.

UJDONSÁGOK.

Uj előfizetés:

A „Kolozsvári Közlöny“ szeptem-
decemberi 4 havi folyamára 4 frt o. é.

Az erdélyi szász kamarapénztárok,
u. m.: a megyesi, nagysinki, besztezei, szászsebesi,
szászregényi, segesvári, sz. ágotai és n.-szebeni aug.
14-én N.-Szebenben közgyűlést tartottak, melyen egy
közös egyesületbe léptek, s egymás kölcsönös támoga-
tására nézve megállapodtak.

A közös hadügyminiszteriumnál sok
külföldi katonatiszt jelentkezik, kik részint kormányaik
megbízása, részint önszántukból jelen kívánnak lenni a
magyar honvédség legközelebbi nagy hadgyakorla-
tain. Ez öröndetes bizonyoságra annak, hogy a külföld a
magyar honvédségnek mily jelentőséget tulajdonít.

A m. k. államvasutak igazgató tanácsa
a vasutak igazgató főosztosának dr. Grosz Lajosnak elő-
terjesztése folytán a következő határozatot hozta a
Németországba behurcolható cholera-járvány megelő-
zésének tekintetében:

a.) az indóházak és indóházi épületek úgy mint az
örházak árnyékszékei vágálicz oldat által fertőtlení-
tetnek.

b.) az indóházi vendéglők szigorú felügyeletnek
vetettek alá, ugymint azon élelmi szerek, gyümölcs,
italok, melyek az utasok számára árultatnak.

c.) cholera-ban vagy cholera-s hasmenésben szen-
vedő utazók fel nem vétetnek.

d.) azok, kik netalán utközben ilyenmü betegség-
től lepetnek meg, külön kocsiha helyzetnek, melyek
használat után a legpontosabban megtisztítatnak és fer-
tőtlenítetnek.

e.) az utasok összecsufolásának megakadályozása
végett nagyobb számú tartalékkocsik csatoltatnak a vo-
natokhoz.

f.) minden vonaton készen állanak a szükséges
gyógyszerek rögtön megbeteüettek segélyére.

— Bittó igazságügyminiszter aug. 23-án
tért vissza somogyimegyei kirándulásáról a fővárosba. A
bírósi állomásokra eddig beérkezett pályázati kérvé-
nyek az elnöki irodában már megynként rendezve és
jegyzékbe véve levén, az igazságügyminiszter ur legelőbb
a kinevezésre vonatkozó előmunkálatokat kívánja foga-

natba venni, minek folytán remélhető — írja a „P. N.“
— hogy az elnökök és a főügyész kinevezése még f.
évi szept. havában meg fog történni.

A részvénytársulatokról szóló törvényja-
vaslat a következő főelveket tartalmazza: Az engedélye-
zési rendszer eltöröltetik, ellenben az igazgatók, igazga-
tósági tanácsosok szigorú felelősége törvényileg meg-
állapítatik. Tágkörű nyilvánosság és ellenőrzés hozatik
be. Egészben véve a törvényjavaslat az északnémet
1870-ki részvénytársulati törvény mintájára készült. Az
új határozmányoknak a már fenálló részvénytársulatokra
való alkalmazása és az átmeneti intézkedések iránt most
folynak a tanácskozmányok. Az egész javaslat körülbe-
lől két hét alatt közzé fog tétetni.

— **Mária Henriette**, a belgák királynéja, József
főherceg nővére, aug. 25-én Alesuthról Budára érkezett.
A királyné megszemlélte a főváros nevezetességeit, név-
szerint a Margitszigetet, a magyar akadémia palotáját s
ebben a könyv- és képtár, végre a nemzeti színházat
tisztelte meg legmagasabb látogatásával.

— **Brassó**ból írják aug. 26-ról. Közelebről
megkezdik nálunk a vasutépítést. Már foly a tárgyalás a
kiszajátítások felett. Illetékes egyének állítják, hogy a
Brassóig nyuló vonalnak 1872. október végére készen
kell lenni. A földmunkálatok Brassótol az Oltig már ki is
adattak egy brassói consortiumnak.

— **Károly fejedelem** mulató helyén a sinai ko-
lostornál nagy ünnepelességre készülnek, oda várják a
minisztereket, a bukuresti aristocriatiát. Aug. 26-án uta-
zott át Brassón a fejedelem egyik kamarása, Szászvárosra,
hogy a fejedelemnek anyját a sinai kolostorhoz kísérje.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

Aug. 26-ról: 5% Metalliques 59.70 5% Nemzeti
kölcsön 69.70. 1860-diki államkölcsön 10.50. Bank-
részvények 767. Hitelrészvények 289. London 120.
55. Ezüst 120.15. Cs. kir. arany 5.77 1/2. Napoleondor
9.64.

Földterhentesítési kötvények: Magyar 80.—
Temesi 78.50. Erdélyi 77.—. Horv.-Slavon 86.25.

Tulajd. és felelős szerkesztő: **Sándor József.**

Nyilttér.

(215) 28-40

Titkos betegségeket és tehetetlenséget

(elgyengült férfierőt)

gyógyít gyökeresen fényes és tartós siker
biztosítása mellett

HANDLER MÓR

orvos- és sebész tudor, szülész és szemész.

Rendel naponként délelőtt 11 órától 1-ig és
délután 3 órától 5-ig.

Lakik Pesten, Lipót-város, nádorutca 13. szám
1-ső emelet 14 sz.

Díjjal ellátott levelekre azon-
nal válasz adatik.

II. Beküldetett. 13.

Mióta a pápa ő szentsége a **Revaloscière**
du Barry használat következtében szerencsésen meg-
gyógyult, s annak hatását orvosok és kórházak elismer-
ték, senki sem fogja többé a becses gyógyítványt
gyógyerejét kétségbe vonni, s következő betegségeket
említi meg, melyeket az gyógyszer és költség nélkül
gyógyít: gyomorideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-,
nyálhártya-, lélegzés-, húgyhólyag- és vesebetegségek,
gümők, aszkór, mellszorulás, köhögés, emésztéshány, dugulás,
gyomorsík, álmatlanság, gyengeség, aranyér, vízkór,

hidegláz, szédülés, vértolulás, fülzúgás, émyelés és
hányás még terhesség alatt is, húgyvesz, búskomorság,
soványodás, csúsz, köztvény, sárgaság. Kivonat 72.000
elismertésből gyógyítványokról, melyek minden gyógy-
szernek ellentálltak:

Elismervény sz. 71.811.

Crosne, Seine és Oise, Frankhon 24. márcz. 1868.
Riehy adószedő ur száraznyavalyában feküdt hal-
lalos ágyán s már az utolsó kenetet is fölvetve, mert a
legelső orvosok is csak néhány napi étellel biztatták. Én
tanácsolam neki, hogy kísérsse meg a **Revaloscière du
Barry-t**, s ennek a legszerencsésebb sikere lett, ugy

hogy a beteg kevés hét után ismét dolgainak láthatott
s magát tökéletesen meggyógyultnak érzé. Miután önké
Revaloscièrejéről magam is annyi jót élveztem, szivesen
aláírom e bizonyítványt. **St. Lambert testvér.**

Táplálóból levén a húsnál, a Revaloscière felnöttek-
nél és gyermekeknél 50-szer behozza árát gyógyszer-
kel szemben.

1/2 fontos bádog szelencékben 1 frt. 50 kr.
1 1/2 2 frt. 50 kr., 2 1/2 4 frt. 50 kr., 5 1/2 10 frt.,
12 1/2 20 frt., 24 1/2 36 frt.

Revaloscière csokoláde poralak- és táblákban:
12 csészére 1 frt. 50 kr. 24 csészére 2 frt. 50 kr.

48 csészére 4 frt. 50 kr. poralakban 120 csészére 10 ft.
288 csészére 20 frt. 576 csészére 36 frt.

Kapható: Barry du Barry és társa által Bécsben
Wallfischgasse 8. és Faulk József fűszerkereskedésében,
Pesten Töröknl, Brünben Eder F.-nél, Kolozsvárrt
Binder K. úr gyógytárában bel-monostorutca a Re-
doute során. Továbbá: Kronstädter József unál
kül-monostorutca 134 sz., bel-monostorutca 175 sz.
és főtér 2. szám a zálogintézetnél, valamint minden vá-
rosban jó gyógyszerészeknél és fűszerkereskedőknél; a
bécsi ház ezen feljül mindenüv elküldi postai utalvány
vagy utánvét mellett.

4296 3-3 (247)
1599

Pályázat.

A marosparti m. k. sóbányahi atalnál be-
töltendő az ellenőri állomás, melylyel a XI-ik
rangfokozat, évi 700 frt. fizetés, szabadlakás,
vagy ennek hiányában 15% lakpénz, 12 bécsi
öl tűzifa járandóság, és biztosítékul a fizetés
2/3-ának megfelelő összeg tetételének kötelezett-
sége van egybekötve.

Pályázók szolgálati és minősítvényi táblázat-
tal felszerelt folyamodványaikát, jártasságuknak
a só- és pénztár kezelésében, a számvitelben
és a magyar fogalmazásban, hiteles kimutatása
mellett, f. é. szeptember hó 24-ik napjáig alólirt
igazgatóságához előljárásságuk utján nyújtsák be.
A m. k. bányaigazgatóság.
Kolozsvárt, 1871 augusztus 14-én.

Galéne-befücskendezés.

Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt
minden húgyeső-kifolyást, ugy most
keletkezőt, valamint kifejtettet és egé-
szen idültet.

Központi főraktár az osztrák-
magyar birodalom számára:
Maager Vilmos. Bécs.
Bäckerstrasse 12. sz.

Egy üveg ára használati utasítás
mellett 3 frt. 70 kr.

Kapható Pesten: **TÖRÖK JÓZSEF**
gyógyszerész urnál.

(167) 16-24

Uj és kijátszott
(176)

ZONGORÁK
a legjobb bécsi firmákól, kezeség mel-
lett a bécsi árban kaphatók
TRISKA FERENCZ
zongorakereskedőnél
hi-4-utca 315 szám.
Külgazdaságot alaposan végez, méltányos
árat, kezeskedve azok tartosságáról.

(249)
2-10
**Csekély betéttel tetemes nye-
reményben részesülhetni**
egy részlejtégy vásárlása egy
braunschweigi
sorozatós sorsjegyre.
Csak 14 frt. lejtése által egyszer
mindenkorra, tulajdonosa lesz az em-
ber egy efféle sorozatos sorsjegy 20-ad
részének, a melylyel a szeptember
30-ki húzáson
150,000 ft.
nyereményre eszűben, minden levo-
nás nélkül jártszik, s a nyeremény
készenben fog kifizetni.
Ily részlejtégyek csak addig kap-
hatók, míg a sorozatos sorsjegyek
készlete tart.
Braunschweigi s o r o z a t o s
sorsjegyek ára 135 frt.
1839-ki sorozatos sorsjegyek
ára 225 frt.
a Mercur
váltóirodaja igazgatóságánál
Bécsben, W. G. Jelle 13.

(240)
2-3
HIRDETMEY.
Hamburg szabad városól engedélyezett
és biztosított új pénzkioszolás
1 millió 448,800 tallér
tökövel.
A sorozat szerint ezen államiilag biz-
tosított pénzkioszolásnak csak 39,500 sors-
jegye van, melyek közül 47,900-nak már a
legközelebbi hónapokban akvetlen nyevni
kell, esetleg 1-szer 100,000 frt., 2-szer
40,000 frt., 3-szor 20,000 frt., 4-szer
10,000 frt., 5-szor 5,000 frt., 6-szor
2,500 frt., 7-szer 1,250 frt., 8-szer
625 frt., 9-szer 312 frt., 10-szer
156 frt., 11-szer 78 frt., 12-szer
39 frt., 13-szer 19 frt., 14-szer
9 frt., 15-szer 4 frt., 16-szer 2 frt.,
17-szer 1 frt., 18-szer 1/2 frt., 19-
szor 1/4 frt., 20-szer 1/8 frt., 21-
szor 1/16 frt., 22-szer 1/32 frt., 23-
szor 1/64 frt., 24-szer 1/128 frt., 25-
szor 1/256 frt., 26-szer 1/512 frt., 27-
szor 1/1024 frt., 28-szer 1/2048 frt.,
29-szer 1/4096 frt., 30-szer 1/8192 frt.,
31-szer 1/16384 frt., 32-szer 1/32768 frt.,
33-szer 1/65536 frt., 34-szer 1/131072 frt.,
35-szer 1/262144 frt., 36-szer 1/524288 frt.,
37-szer 1/1048576 frt., 38-szer 1/2097152 frt.,
39-szer 1/4194304 frt., 40-szer 1/8388608 frt.,
41-szer 1/16777216 frt., 42-szer 1/33554432 frt.,
43-szer 1/67108864 frt., 44-szer 1/134217728 frt.,
45-szer 1/268435456 frt., 46-szer 1/536870912 frt.,
47-szer 1/1073741824 frt., 48-szer 1/2147483648 frt.,
49-szer 1/4294967296 frt., 50-szer 1/8589934592 frt.,
51-szer 1/17179869184 frt., 52-szer 1/34359738368 frt.,
53-szer 1/68719476736 frt., 54-szer 1/137438953472 frt.,
55-szer 1/274877906944 frt., 56-szer 1/549755813888 frt.,
57-szer 1/1099511627776 frt., 58-szer 1/2199023255552 frt.,
59-szer 1/4398046511104 frt., 60-szer 1/8796093022208 frt.,
61-szer 1/17592186044416 frt., 62-szer 1/35184372088832 frt.,
63-szer 1/70368744177664 frt., 64-szer 1/140737488355328 frt.,
65-szer 1/281474976710656 frt., 66-szer 1/562949953421312 frt.,
67-szer 1/1125899906842624 frt., 68-szer 1/2251799813685248 frt.,
69-szer 1/4503599627370496 frt., 70-szer 1/9007199254740992 frt.,
71-szer 1/18014398509481984 frt., 72-szer 1/36028797018963968 frt.,
73-szer 1/72057594037927936 frt., 74-szer 1/144115188075855872 frt.,
75-szer 1/288230376151711744 frt., 76-szer 1/576460752303423488 frt.,
77-szer 1/1152921504606846976 frt., 78-szer 1/2305843009213693952 frt.,
79-szer 1/4611686018427387904 frt., 80-szer 1/9223372036854775808 frt.,
81-szer 1/18446744073709551616 frt., 82-szer 1/36893488147419103232 frt.,
83-szer 1/73786976294838206464 frt., 84-szer 1/147573952589676412928 frt.,
85-szer 1/295147905179352825856 frt., 86-szer 1/590295810358705651712 frt.,
87-szer 1/1180591620717411303424 frt., 88-szer 1/2361183241434822606848 frt.,
89-szer 1/4722366482869645213696 frt., 90-szer 1/9444732965739290427392 frt.,
91-szer 1/18889465931478580854784 frt., 92-szer 1/37778931862957161709568 frt.,
93-szer 1/75557863725914323419136 frt., 94-szer 1/151115727451828646838272 frt.,
95-szer 1/302231454903657293676544 frt., 96-szer 1/604462909807314587353088 frt.,
97-szer 1/1208925819614629174706176 frt., 98-szer 1/2417851639229258349412352 frt.,
99-szer 1/4835703278458516698824704 frt., 100-szer 1/9671406556917033397649408 frt.,
101-szer 1/19342813113834066795298816 frt., 102-szer 1/38685626227668133590597632 frt.,
103-szer 1/77371252455336267181195264 frt., 104-szer 1/154742504910672534362390528 frt.,
105-szer 1/309485009821345068724781056 frt., 106-szer 1/618970019642690137449562112 frt.,
107-szer 1/1237940039285380274899124224 frt., 108-szer 1/2475880078570760549798248448 frt.,
109-szer 1/4951760157141521099596496896 frt., 110-szer 1/9903520314283042199192993792 frt.,
111-szer 1/19807040628566084398385987584 frt., 112-szer 1/39614081257132168796771975168 frt.,
113-szer 1/79228162514264337593543950336 frt., 114-szer 1/158456325028528675187087900672 frt.,
115-szer 1/316912650057057350374175801344 frt., 116-szer 1/633825300114114700748351602688 frt.,
117-szer 1/1267650600228229401496703205376 frt., 118-szer 1/2535301200456458802993406410752 frt.,
119-szer 1/5070602400912917605986812821504 frt., 120-szer 1/10141204801825835211973625643008 frt.,
121-szer 1/20282409603651670423947251286016 frt., 122-szer 1/40564819207303340847894502572032 frt.,
123-szer 1/81129638414606681695789005144064 frt., 124-szer 1/162259276829213363391578010288128 frt.,
125-szer 1/324518553658426726